

Mangifera indica (Mangovník indický)

synonyma: *Manga calappa*, *Manga domestica*, *Manga simiarum*, *Mangifera anisodora*, *Mangifera austro-yunnanensis*, *Mangifera austroyunnanensis*, *Mangifera domestica*, *Mangifera fragrans*, *Mangifera kukula*, *Mangifera laurina*, *Mangifera linnaei*, *Mangifera mekongensis*, *Mangifera rostrata*

čeleď: Anacardiaceae

oblasti: Florida, Fujian, Guangdong, Guangxi, Havajské ostrovy, Indie, Indočína, Makaronésie, Malajský poloostrov, Pákistán, Portoriko, Tchaj-wan, Yunnan

Roste v jihovýchodní Asii, Indii a Pákistánu v podobě stálezeleného stromu se širokou oválnou nebo kulovitou korunou. Dorůstá výšky 10 - 30 (i 45)m při průměru kmene 0,6 - 1,2m. Borka je šedá nebo šedohnědá. Větve jsou hnědé, holé. Listy jsou téměř kožovité nebo papírovité, střídavé, kopinaté až eliptické, dlouhé 10 - 30 (i 40)cm, široké (2 -) 4 - 9 (i 10)cm, tmavězelené (v mládí nažloutlé až bronzově červené), lesklé, špičaté až tupé, báze klínovitá, žilnatinu tvoří 12 - 30 párů oboustranně vystouplých žilek a řapíky jsou dlouhé 1 - 7 (i 10)cm. Květenství tvoří vzpřímená terminální lata délky (6 -) 20 - 35 (i 60)cm z až 10 000 květů, větve jsou dlouhé do 15cm, květy jsou žlutozelené, žlutobílé anebo načervenalé, listeny vejčité podlouhlé, dlouhé 3 - 5mm, stopky květů dlouhé 1 - 3mm, kalich 4laločný, laloky vejčité podlouhlé nebo eliptické, z obou stran ochlupené, dlouhé 2,5 - 3mm, široké 1,5mm, korunní lístky jsou dlouhé 3 - 5mm, široké 1,5 - 2mm, eliptické a vejčité, semeníky zkoseně vejčité nebo téměř kulovité s průměrem 1 - 1,5mm. Plodem je ledvinovitá až vejčitá variabilně tvarovaná peckovice délky 4 - 25cm, šířky 2 - 10cm, barvy žluté až žlutozelené nebo červené, sladké, šťavnaté a jedlé, dužina je žlutá nebo oranžová. Stromky se obvykle neprořezávají do 4. roku a potom jen kvůli tvarování koruny a to hned po sklizni. Za dobrých podmínek plodí již 6. rokem. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Allampur Beneshan' - plody žluté, sladké
- 'Alphan' - plody žluté, vonné
- 'Anderson' - plody žlutozelené až oranžovožluté s růžovým líčkem
- 'Aphonso' - plody žluté, sladké
- 'Asaujia Deoband' - plody zelené až žluté, sladké
- 'Aziz Pasand' - plody oranžové, sladké, vonné
- 'Baramasi' - plody žluté, sladké, vonné
- 'Bhowani Ohowras' - plody žluté, sladké, nepříjemné aroma
- 'Bhuto Bombai' - plody zelené, žluté, chutné
- 'Bombay' - plody je potřeba nechat dokonale dozrát
- 'Bombay Green' - plody žluté se zeleným líčkem, sladké, vonné
- 'Bombay Yellow' - plody žluté se zeleným líčkem, sladké, vonné
- 'Brooks' - plody žlutozelené s červeným líčkem, vonné
- 'Calcutta Amin' - plody zelené až okrové, sladké, nakyslé, vonné
- 'Cambodiana' - plody žlutozelené až žluté, nakyslé
- 'Carabao' - plody žluté, variabilní
- 'Chitla Afag' - plody žluté, nasládlé
- 'Daris Haden' - plody oranžovožluté s červeným líčkem, aromatické
- 'Deshehari' - plody žluté, vonné, sladké
- 'Edward' - plody oranžovožluté s růžovým líčkem; vonné
- 'Extrema'
- 'Fajari Zafranii' - plody žluté, sladké, aromatické
- 'Fasari Gola' - plody zelené se žlutým líčkem, sladké až bez chuti
- 'Fasari Long' - plody žluté, sladké
- 'Fernandin' - plody červené, jemné
- 'Florigon' - plody žlutozelené až žluté, sladké

- 'Galabjamum' - plody žlutozelené s červeným líčkem, sladké
- 'Gopalbhog' - plody žluté s oranžovým líčkem
- 'Gulabkhas' - plody zelené, vonné, sladké
- 'Gulabkhas Red' - plody žluté, vonné, sladké
- 'Haden' - plody oranžové až žluté, sladké
- 'Handal' - plody žluté, nasládlé
- 'Jehangir' - plody žluté, sladké, vonné
- 'Karanja' - plody žlutohnědé, mírně vonné
- 'Khasulkhasa' - plody zelené až žluté, sladké, vonné
- 'Kidney'
- 'Krishnabhog' - plody žlutozelené, sladké, aromatické
- 'Lajawab Malihabad' - plody žluté až oranžové, sladké
- 'Langra' - plody žluté, nasládlá vůně, sladké
- 'Lazzar Bux' - plody žluté, nakyslé
- 'Lippens' - plody žluté s béžovým líčkem, vonné, sladké
- 'Long Green'
- 'Malbroka' - plody oranžové
- 'Mithawa Sundershah' - plody žluté až žlutohnědé, sladké
- 'Moham Bhog' - plody žlutozelené, nakyslé
- 'Mombasa' - plody žlutozelené, sladké, vonné
- 'Nasrat Pasat' - plody oranžové, vonné
- 'Nazuk Bakan' - plody žlutooranžové
- 'Nisar Pasad' - plody žluté, vonné, sladké
- 'Pairi' - plody hnědooranžové, nakyslé
- 'Pico'
- 'Prince' - plody žluté, sladké, vonné
- 'Raspoonía' - plody žluté s červeným líčkem, sladké, vonné
- 'Rataul' - plody žluté, sladké
- 'Sabre'
- 'Samar Bahisht Alibagh' - plody žluté, sladké
- 'Samar Bahisht Chausa' - plody žluté, sladké
- 'Samini' - plody oranžovožluté s líčkem
- 'Shadwalla' - plody zelené až žluté, vonné
- 'Sharbat Brown' - plody žluté, sladké, u pecky nakyslé
- 'Singapur'
- 'Smith' - plody oranžovožluté s červeným líčkem, sladké
- 'Sona Tol' - plody žluté, vonné a sladké
- 'Sufera Malihabad' - plody žluté, vonné, sladké
- 'Zamurrad' - plody žluté s červeným líčkem, sladké, decentní
- 'Zill' - plody žlutozelené s líčkem, sladké, vonné

Mangovník je přirozeně přizpůsoben na podmínky tropických nížin. Je pěstován také v chladnějších oblastech, kde ale často trpí následky působení chladu. Není ani tak citlivý na množství srážek jako na to, kdy se vyskytnou. Jako nejvhodnější se zdá větší množství srážek v období od června do září a následně 8 měsíců relativního sucha. Mangovníky prosperují také na jižní Floridě, kde přibližně od října do února prší jen občas, poté jsou 3 měsíce sucha a následující 4 měsíce představují období silných dešťů. V prvních letech vyžaduje mangovník při hnojení větší podíl dusíku, ale jakmile začne plodit, potřebuje více draslíku a fosforu. Složení hnojiva je třeba volit podle pěstebního substrátu. V písčité, kyselé půdě způsobuje nadměrné množství dusíku opad plodů. V takovém případě se doporučuje přidat vápník. Na organických půdách (hnůj, rašelina) může být dusík úplně vynechán. Na komerčních plantážích přerušují zavlažování kvetení schopných stromů 2 - 3 měsíce před nasadou květenství. Teprve poté, co se objeví květy, stromy znovu zavlažují. Pokud se rozhodnete vypěstovat mango sami, doporučuji pecku nechat asi 7 - 14 dní nechat naklíčit ve vodě. Pecku před

vložení do vody důkladně očistěte od dužiny, aby nedošlo k zahnívání. Můžete si povšimnout, že jeden ze hřbetů je pevně srostlý, zatímco druhý, chlupatější, srostlý zcela není a je zarostlý zmiňovaným ochlupením, tvořící filtr pro vodu vstupující k vlastnímu jádru. V okamžiku, kdy se na konci objeví malý klíček, zasadte pecku 5cm hluboko do rašelinového substrátu. Teplota by neměla klesnout pod 20°C.

Mangovník se nejčastěji roubuje nebo je pěstován ze semene. Semenáče nemusí dosahovat kvalit matečních rostlin. Možné je také řízkování, ale řízkovance mají slabý kořenový systém a proto se málo používají.

<https://www.rostliny.net/>